

Exemple d'informe d'avaluació ergonòmica seguint el mètode ROSA: incorporació d'un resum de dades desagregades per gènere

Per tal de recollir si hi ha desigualtats en base al sexe-gènere que impliquen una exposició diferencial al risc ergonòmic, cal valorar amb els quadres del "mètode ROSA" totes les persones que ocupen un lloc de treball determinat, i desagregar per la variable gènere la puntuació final recollida: veure com extreure el càlcul de la puntuació final per cada persona a la Nota Tècnica de Prevenció 1173 (INSST:2022).

Un cop tenim la puntuació final de cada una de les persones que ocupen el lloc de treball que estem avaluant, calcularem la mitjana d'aquesta puntuació per cada gènere:

En primer lloc, cal calcular:

- ✓ **PUNTUACIÓ TOTAL HOMES** (La suma de puntuació de tots els homes)/NOMBRE TOTAL HOMES
- ✓ **PUNTUACIÓ TOTAL DONES** (La suma de la puntuació de totes les dones)/ NOMBRE TOTAL DE DONES.
- ✓ **PUNTUACIÓ TOTAL PERSONES NO BINÀRIES** (La suma de la puntuació de totes les persones no binàries)/NOMBRE TOTAL DE PERSONES NO BINÀRIES (si n'hi ha).

La mitjana de la puntuació final per cada gènere ens mostrarà una fotografia general del risc ergonòmic segons aquesta variable. En cas de trobar diferències significatives en la puntuació final segons el gènere, caldrà calcular també les mitjanes de la puntuació parcial de cada factor avaluat. Entenem que hi ha una diferència significativa quan la puntuació mitjana calculada per cada un dels gèneres comporta un nivell de risc diferent d'un gènere respecte l'altra. La mitjana de la puntuació parcial de cada factor ens permet obtenir informació sobre el possible origen en la diferència de la puntuació final, és a dir, veure quin és l'element que marca la diferència.

TAULA DE VALORACIONS

Com a resultat s'obté una valoració del risc mesurat i una prioritat de la necessitat d'actuar sobre el lloc de treball, per a disminuir el nivell de risc. El valor de la puntuació ROSA pot oscil·lar entre 1 i 10, sent més gran com més gran és el risc per a la persona que ocupa el lloc.

- El valor 1 indica que no s'aprecia risc.
- Valors entre 2 i 4 indiquen que el nivell de risc és baix, però que alguns aspectes del lloc són millorables.
- ● ● Valors iguals o superiors a 5 indiquen que el nivell de risc és elevat.

A partir de la puntuació final es proposen 6 nivells d'acció sobre el lloc de treball.

Risc	Acció	Punt Mín.	Punt Màx.
● Inapreciable	No és necessària actuació	1	1
● Millorable	Poden millorar-se alguns elements del lloc de treball	2	4
● Alt	És necessària l'actuació	5	5
● Molt alt	És necessària l'actuació el més aviat possible	6	8
● Extrem	És necessària l'actuació de manera urgent	9	10

CÀLCUL I RESUM DE DADES DESAGREGADES PER GÈNERE

	PUNTUACIÓ COL·LECTIU HOMES	PUNTUACIÓ COL·LECTIU DONES
PUNTUACIÓ FINAL	3*	5*
NIVELL DE RISC	Millorable ← →	Alt
CADIRA	3 ← →	6
TELÈFON	1	1
PANTALLA	1 ← →	2
RATOLÍ	2	2
TECLAT	2	2
ACTUACIÓ	Poden millorar-se alguns elements del lloc de treball	És necessària l'actuació

*El nombre resultant del càlcul de la mitjana de cada un dels col·lectius per gènere.

En l'exemple exposat, el col·lectiu de personal avaluat està format per 3 homes i 9 dones. Es pot observar que la puntuació final varia en funció del gènere i que hi ha una diferència significativa per aquesta variable, perquè el canvi de puntuació comporta un nivell de risc diferent; per una banda, el nivell 3 per als homes correspon a un nivell de risc millorable, per altra banda, el nivell 5 per a les dones correspon a un nivell de risc alt.

En quant a la mitjana dels factors que s'han valorat, s'aprecia que la cadira és l'element que afecta principalment en la diferència de resultat segons el gènere i, en menor mesura, la pantalla.

En l'observació directa s'ha detectat que, diverses de les dones estudiades, la profunditat del seient no s'adapta a la mida de la cuixa i no permet els 5-10 cm de distància recomanables darrere del genoll. Aquest fet no permet una posició adequada de l'esquena i de les cames. Alhora, el respall no pot aproximar-se al seient i, combinat amb la profunditat del seient, provoca que el recolzament de l'esquena no sigui òptim, perquè el respall queda massa lluny i/o la corba lumbar no encaixa amb la corba de l'esquena de les treballadores. Aquests són elements no adaptables de la cadira i només es poden solucionar seleccionant un model de cadira diferent.

Com a mesura correctora es proposa adquirir cadires adaptades a l'anatomia femenina: cadires ergonòmiques amb la possibilitat d'inclinar el seient cap endavant, postura especialment confortable per anatomies femenines.